

Radikal Gazetesi

2005, Ekim 20

Sayı 3295

Şen'den tuvalin yalın hali

Zeynep Şanlıer

'Son İşler'ini Mac Art Gallery'de sergileyen Mithat Şen: Genel eğilim tuval yüzeyine bir şey koymaktır. Ben tuvalden ne alabilirim diye bakıyorum

İSTANBUL – Bienal ve diğer pek çok etkinlik sayesinde İstanbul sokakları hareketlenirken, galeriler de bu kent dolusu sanat şölenine çeşitli sergilerle katılıyor. Malum, sonbahar sezon açılışı... Mac Art Gallery de 2005-2006 sezonunu Mithat Şen'in 'Son İşler' başlıklı sergisiyle açtı. Tamamı yeni çalışmalarından oluşan sergide Şen'in âşına olduğumuz amorf figürleri yine karşımızda. Orhan Koçak'ın deyimiyle, "Çıplağın en eski resimdeki işlevini üstleniyor Şen'in figürü: Dürtünün nesnesini, dürtünün ihlal edemeyeceği bir sınırın ötesine yerleşiyor."

'Sessiz kalmadım'

Sanatçı sekiz yıllık bir aradan sonra ilk kişisel sergisini geçen yıl açmıştı. Kısa bir süre sonra üstelik tamamı yeni çalışmalarından oluşan bu sergi ister istemez esen bir fırtınayı çağrıştırıyor. Sergi vesilesiyle konuşma fırsatı bulduğumuz Şen'e, geçen zamanın 'fırtına öncesi sessizlik' olup olmadığını soruyoruz. O ise hiçbir zaman 'sessiz' kalmadığını, yalnızca yaptıklarını paylaşmadığını söylüyor: "Ben her zaman yaptığım işi sürdürdüm, çalışmalarım duraklamadı. Ama sergi açmak ve bunları göstermek; bunlar burada bir şekilde vardır demek içimden gelmedi. Benim için bulanık bir dönemdi. Niye bunları sergiliyoruz ki diye düşündüğüm çok zaman oldu. Bazıları bu sorunun yanıtını biliyordu ve sergi açmayı sürdürdü."

Yapıtlarında 'beden'i sorunsallaştıran Şen, oğlak derisi gibi farklı malzeme ve tekniklerle izleyicisine ulaşıyor. Üstelik bu kez izleyici Şen'in tuvalle kurduğu ilişkiye de tanıklık ediyor. Bildiğimiz izleyici-yapıt-sanatçı üçgenini kıran bir ilişki bu. Şen'in deyimiyle, 'pathos yani duygusal bakımdan etkilenmek üzerinden değil de nötr bir alanda kurulan', malzemenin kendisiyle hesaplaşan bir ilişki. Tuval ile alıp veremediğinin ne olduğunu sorduğumuzda şu yanıtı alıyoruz sanatçıdan:

“Tuvale karşı genel eğilim tuval yüzeyine bir şeyler koymaktır. Hatta o koyma bir ritüel hâline gelmiştir. Boya katmanı, kolajlar... İki boyutta iki boyutun üzerine konarak üçüncü boyut yanılması ile ilgili bir meselesi var Batı sanat tarihinin. Çok ayırksı örnekler var ve o ayırksı örnekler içerisinde tuvalden benim yaptığım gibi bir çıkarma değil, fakat birtakım farklı eksiltmeler olan örnekler de var. Ben tuvalin ‘tuval olma hâli’nden geriye ne alabilirim diye bakıyorum.”

Keten bezi çeşitli aşamalardan sonra resim yapılabilir duruma geliyor yani tuval oluyor. Mithat Şen ise hazır tuvalin üzerindeki gesso (keten bezinin boyayı emmesini engellemek için sürülen astar) sıyrarak başlıyor çalışmaya. Tuvali ‘çırılçıplak’ bırakıyor. Kimi zaman deliyor, ancak burada da amacı tuvalin eksilmesi. Kimi zaman ise tuvaleri üst üste koyarak arttırıyor ve ‘imgenin zaten zihinde tamamlanacağını’ eklemekten geçmiyor.

Amorf formlar izleyici için kuşkusuz pek çok çağrışıma gebe. Ancak şu bir gerçek ki sergi salonuna girer girmez, yapıtlara göz gezdirdiğinizde boş, dolu, parça, bütün, eril ya da dişil ve daha pek çok ‘karşıt’ bir aklınızdan geçiyor. Biraz daha dikkatlice baktığınızda fark ediyorsunuz ki her boşluğun yanıtı bir başka tuvalde mevcut. Her tuvalde sorduğunuz soru bir diğerinde yanıtını buluyor, hiçbir yapıt kendisine hapsedmiyor.

Mithat Şen’in ‘Son İşler’ başlıklı sergisi 31 Ekim’e kadar Mac Art Gallery’de görülebilir.

Tel: 0212 343 85 40/41